

TALOUSARVIOALOITE 469/2003 vp

Määrärahan osoittaminen rintamaveteraanien kuntoutukseen

Eduskunnalle

Sotiemme veteraaneja elää keskuudessamme noin 120 000, ja heidän keski-ikänsä on 83 vuotta. Heidän toimintakykynsä heikkenee, ellei omatoimista selviytymistä tueta tehokkaasti. Aikaisemmin hyvässä kunnossa olleiden veteraanien kuntoutukseen ja kotiapuun tulee panostaa nyt. Riittävä, asianmukainen ja ennen kaikkea säännöllisesti tapahtuva kuntoutus turvaa ja edistää ikääntyneiden veteraanien kykyä selviytyä päivittäisistä toiminnoista kotioloissa, omin avuin ja mahdollisimman pitkään. Samalla vähenee kalliin laitoshoidon tarve.

Potentiaalinen kuntoutettavien lukumäärä vuonna 2004 on vajaat 90 000, kun veteraanien kokonaismäärästä on vähennetty sotainvalidit, joilla on oikeus vuosittaiseen kuntoutukseen. Mikäli kuntoutusmahdollisuutta käyttäisi veteraaneista sama osuus kuin sotainvalidikuntoutuksessa, kuntoutukseen hakeutuisi noin 50 000 veteraania.

Rintamaveteraanien kuntoutusmääräraha on vuonna 2003 35,6 miljoonaa euroa. Tällä määrärahalla arvioidaan kuntoutettavan noin 35 000 henkilöä. Summalla päästään joka toinen vuosi tapahtuvaan kuntoutukseen. Lisäämällä avokuntoutusjaksoja voidaan pienemmällä määrärahalisäyksellä päästä vuosittaiseen kuntoutukseen. Lisämäärärahan tarve on 6—16 miljoonaa euroa. Nykyisin eri käytössä olevien kuntoutusmuotojen suhde on arviolta 35 % avokuntoutusta ja 65 % laituskuntoutusta.

Nyt esitettävä lisämääräraha tuleekin käyttää ensisijaisesti lähikuntoutukseen, jolloin tavoite

vuosittaisesta kuntoutuksesta olisi mahdollinen. On tärkeää, että kuntoutuksen sisältöjä kehitetään vastaamaan paremmin veteraanien tarpeita. Nykyinen laituskuntoutusjakso on varsin raskas, ja kuntoutuksen hyöty jää usein vähäiseksi.

Kuntoutuslaitoksista yhteydenpito kotikunnan palvelujärjestelmään saattaa olla vähäistä. Ikääntyminen, sairaudet, mahdollisesti kotona odottava heikkokuntoinen puoliso ym. edellyttävät entistä yksilöllisempää kuntoutusta, jossa kotiolo-suhteet ja kotona selviytyminen ovat avainasemassa. Kuntoutuksen sisältöä tulisi kehittää vuonna 2000 annetun sosiaali- ja terveysministeriön kuntoutusohjeen mukaisesti.

Rintamaveteraaniain neuvottelukunta, joka koostuu kaikkien veteraanijärjestöjen edustajista, on asettanut jo monena vuotena ykköstavoiteeksi kuntoutuksen saamisen jokavuotiseksi. Rintamaveteraaneja poistuu keskuudestamme kiihtyvällä vauhdilla. Vapautuvat määrärahat mahdollistavat esityksen mukaisen lisäyksen kuntoutukseen. Myös hallitusohjelmassa on todettu, että rintamaveteraanien säännönmukaista kuntoutusta kehitetään.

Vuonna 2002 valtiovarainvaliokunnan mietintöön vuoden 2003 talousarvioksi eduskunta hyväksyi lausuman, jossa "Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää mahdollisuuden parantaa rintamaveteraanien kuntoutuksen laatua ja määrää siten, että jokaisella sotiemme veteraanilla olisi mahdollisuus päästä vuosittaiseen kuntoutukseen."

TAA 469/2003 vp — Olli Nepponen /kok ym.

On korkea aika maksaa kunniavelkamme sotiemme veteraaneille.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2004 talousarvioon momentille 33.22.59 lisäyksenä 6 000 000 euroa rintamaveteraanien kuntoutukseen.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2003

Olli Nepponen /kok
Maija Perho /kok
Esko Kurvinen /kok
Sirpa Asko-Seljavaara /kok
Marjukka Karttunen /kok
Jari Koskinen /kok
Sari Sarkomaa /kok
Tuija Nurmi /kok
Jyrki Katainen /kok
Timo Seppälä /kok
Irja Tulonen /kok
Jere Lahti /kok
Hanna-Leena Hemming /kok

Leena Harkimo /kok
Pertti Hemmilä /kok
Anne Holmlund /kok
Martin Saarikangas /kok
Ahti Vielma /kok
Jyri Häkämies /kok
Jari Vilén /kok
Lasse Virén /kok
Reijo Paajanen /kok
Suvi Lindén /kok
Tapani Mäkinen /kok
Heikki A. Ollila /kok
Arto Seppälä /sd